PO / Erik af Hällström

NORDEFCO; Pohjoismainen puolustusministerikokous Kööpenhaminassa 30. - 31.3.3016

Tanskan puheenjohtajuuskauden ensimmäinen NORDEFCO-puolustusministerikokous järjestettiin 30.-31.3.3016 Frederiksbergissä Kööpenhaminassa. Suomea kokouksessa edusti puolustusministeri Jussi Niinistö. Kokouksessa hyväksyttiin yhteinen julkilausuma, jossa mm. todetaan että tämän vuoden aikana perustetaan turvatut viestiyhteydet maiden välille. Tiedotteessa myös vakuutettiin yksimielisyyttä terrorismin ja ISIL:n vastaisessa taistelussa ja kehotetaan Venäjää avoimuuteen ja ennustettavuuteen kun se suorittaa sotilasoperaatioita Itämerellä.

NORDEFCO puolustusministerikokous

Kokouksessa oli kolme työistuntoa, joiden aikana käsiteltiin seitsemän aihetta; Tanskan puheenjohtajuusohjelma, NORDEFCO:n uudet toimintaohjelmat, alueelliset turvallisuushaasteet, kansainväliset operaatiot, julkinen käsitys pohjoismaisesta puolustusyhteistyöstä, Naton Varsovan huippukokous ja ajankohtaiset NORDEFCO-yhteistyöprojektit. Kokouksen päätteeksi annettiin yhteinen julkilausuma ja pidettiin lehdistötilaisuus.

Tanska kuvasi puheenjohtajaohjelmaansa kunnianhimoiseksi ja realistiseksi. Siinä rakennetaan vanhan päälle mutta tuodaan myös joitakin uusia ajatuksia. Tanska haluaa erityisesti kehittää yhteistä tilannekuvaa alueellisista turvallisuusuhista. Tanskan mukaan NORDEFCO täydentää NATO- ja EU-yhteistyötä puolustuksen saralla. NORDEFCO:n toimintasuunnitelmien alla käsiteltiin ”Easy Access” -yhteistoiminta-asiakirjaa (MoU), YK-kriisinhallintaoperaatioiden koordinaatiota sekä Pohjoismaiden tukea Itä-Afrikan valmiusjoukoille (EASF). Easy Access -yhteistyön tavoitteena on helpottaa läpikulun lupamenettelyjä toisen Pohjoismaan alueen läpi. Päätettiin alustavasti tuoda asiakirja hyväksyttäväksi marraskuun ministerikokoukseen, jonka jälkeen maat voivat laatia kansalliset deklaraatiot toimeenpanosta. Vahvempi koordinaatio YK-operaatioissa sai tukea ja valmistelua jatketaan. Tavoitteena on tehokkaampi taakanjako rotaation avulla. Itä-Afrikan osalta ministerit tukivat tammikuussa valmisteltua raporttia, jossa hahmotetaan jatkoa Pohjoismaiden EASF-tuelle.

Pohjoismaat pitivät tärkeänä YK:n tukemista Malissa sekä ISIL:in vastaista taistelua. Maat ovat lisänneet läsnäoloaan Irakissa, osittain vastauksena Ranskan tukipyyntöön.

Alueellisen turvallisuustilanteen osalta käsiteltiin Itämeren muuttunutta tilannetta. Pidettiin tärkeänä dialogin ylläpitämistä Venäjän kanssa.

Kokouksessa todettiin, että julkisuudessa vallitsee myönteinen käsitys pohjoismaisesta puolustusyhteistyöstä. Tanska ja Norja katsovat sen täydentävän Nato-yhteistyötä. Katsottiin, että Pohjoismaisella neuvostolla on oma roolinsa ja NORDEFCO:lla omansa. Mahdollisuuksia yhteistyön tiivistämiseen Baltian maiden kanssa selvitetään edelleen.

Odotuksissa kohti Naton Varsovan huippukokousta nousivat esille NATO-EU-yhteistyö, meristrategia, Naton pelote sekä komentorakenne. Itämeren tilanteen arviointia yhdessä Suomen ja Ruotsin kanssa pidettiin tärkeänä.

Turvatut viestiyhteydet ovat konkreettisin NORDEFCO-hanke tällä hetkellä. Tavoitteena on, että yhteydet pohjoismaiden puolustushallintojen välillä ovat toiminnassa kesäkuussa.

Ilmavalvontayhteistyötä koskevien suunnitelmien osalta todettiin, että hanke etenee, mutta siihen liittyy vielä ratkaistavia kysymyksiä. Myös Ruotsin esitystä laajemmasta yhteisestä ilmavoimien harjoituksesta (ns. ”Northern Flag”) selvitetään edelleen virkamiestasolla.

Liitteet Yhteinen julkilausuma

Jakelu Puolustusvaliokunta
Ulkoasiainvaliokunta

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi